

Hem>Rättsliga åtgärder>Medling>Medling i EU-länderna Medling i EU-länderna

Finland

I stället för att gå till domstol, varför inte försöka lösa dina tvister genom medling? Medling är ett alternativt system för tvistlösning som innebär att en medlare hjälper parterna att komma fram till en sådan lösning på sin tvist som de båda kan godkänna. Staten och verksamma inom rättsväsendet i Finland är medvetna om fördelarna med medling.

Vem kontaktar man?

Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av medlingsverksamhet vid brott och i vissa tvister. Länsstyrelserna är skyldiga att anordna medlingsverksamhet på ett sådant sätt att medlingstjänsten är tillgänglig på ett adekvat sätt i hela landet.

Information om medling finns på webbplatsen för [Institutet för hälsa och välfärd](#).

Medlingstjänster som är kopplade till en domstol förvaltas av tingsrätterna. Tingsrätterna kan ta upp tvistemål till medling. Syftet med medlingen är att hjälpa parterna att komma fram till en sådan lösning på sin tvist som de båda kan godkänna. Resultatet av medlingen kan därför bygga mer på vad som anses skäligt än på strikt tillämpning av lagen. Mer information om tingsrätterna finns på webbplatsen för [justitieministeriet](#). Det finns också en [broschyr om medling i domstol](#).

När kan medling användas och inom vilka områden är det mest vanligt?

Medling används i både tvistemål och brottmål.

Medling är vanligast i tvistemål, särskilt vid mindre allvarliga tvister. Alla tvistemål kräver dock inte medling i domstol. Tvister kring konsumentskydd kan till exempel även behandlas av konsumentrådgivarna och [konsumentklagonämnden](#). I brottmål finns dock ett särskilt medlingsförfarande.

Medling i domstol sker enligt lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar (Lag 663/2005). Syftet med medling i domstol är en uppgörelse i godo. Förutsättningarna för medling i domstol är att saken är lämplig för medling och att medling också i övrigt är ändamålsenligt med hänsyn till parternas yrkanden. En part eller parterna i en tvist kan göra en skriftlig ansökan innan tvisten går till rättegång. Ansökan måste vara skriftlig, ska ange vad saken gäller och hur parternas åsikter skiljer sig från varandra. En motivering som anger varför saken är lämplig för medling ska också ingå.

Medling kan tillämpas även i sådana tvister i vilka åtminstone en part är en fysisk person. Andra tvister än de som gäller krav på skadestånd med anledning av brott kan emellertid bli föremål för medling endast om tvisten med beaktande av föremålet för den och yrkandena i ärendet är ringa. I fråga om medling i tvister gäller i tillämpliga delar vad som förskrivs i lagen om medling vid brott.

Medling kan endast genomföras mellan parter som personligen och frivilligt har uttryckt sitt samtycke till medlingen och som kan förstå betydelsen av en medling och de avgöranden som träffas under den. Innan parterna ger sitt samtycke till medling ska de därför informeras om sina rättigheter och sin ställning i samband med medlingen. Parterna har rätt att återta sitt samtycke när som helst under medlingen.

Minderåriga personer ska personligen ge sitt samtycke till medlingen. Dessutom måste en minderårig persons vårdnadshavare eller andra lagliga företrädare ge sitt samtycke för att den minderårige ska kunna delta i medling. En myndigförklarad person som nått myndighetsålder får delta i medling om han eller hon förstår sakens betydelse och personligen ger sitt samtycke till medling.

Medling kan ske i fråga om brott som bedöms vara lämpliga för medling med beaktande av brottets art och tillvägagångssätt, förhållandet mellan den misstänkte och brottsoffret samt övriga omständigheter som helhet. Medling får inte ske i brott mot minderåriga, om offret på grund av brottets art eller sin ålder är i behov av särskilt skydd.

Medlingsbyråerna tar emot medlingsinitiativ och samarbetar med olika myndigheter under hela medlingsprocessen. Frivilliga medlare, som väljs ut av personalen vid medlingsbyrån, tar hand om medlingsfallen. Medlarna tar hand om medlingsfallen och de praktiska frågorna i anslutning till dem i samarbete med medlingsbyrån. Medlingsbyråns personal har också till uppgift att handleda och övervaka medlarna i deras arbete.

Finns det särskilda regler som måste följas?

Medling vid brott kan endast genomföras mellan parter som personligen och frivilligt har uttryckt sitt samtycke till medlingen och kan förstå betydelsen av en medling och de avgöranden som träffas under den. I tvistemål (medling i domstol) måste alla parter samtycka till medlingen innan denna inleds.

I Finland finns en särskild nationell uppförandekod för medlare, med områdesspecifika uppförandekoder för medlare (t.ex. efter specialområde, som familjerätt, sjukvård, byggbranschen).

Information och utbildning

En broschyr om medling i domstol finns på webbplatsen för [finska justitieministeriet](#).

Institutet för hälsa och välfärd organiserar utbildning av medlare.

Institutet sammanställer också statistiska uppgifter om medling vid brott och andra tvistemål, övervakar och genomför forskning om medlingsverksamhet och samordnar utvecklingsinsatserna inom området. Arbetet stöds av [Delegationen för förlikning i brottmål](#).

Vad kostar medling?

Medling vid brott är en avgiftsfri tjänst. Medling ger möjlighet för den misstänkte och brottsoffret att genom en opartisk medlares förmedling mötas i förtrolighet för att behandla de psykiska och materiella skador som ett brott orsakat offret och att försöka komma överens om åtgärder för att gottgöra dessa skador (Lag 1015/2005).

Medling är ett ekonomiskt fördelaktigare alternativ för parterna än en rättegång. Parterna betalar bara sina egna utgifter och behöver inte stå för motpartens kostnader. Om parterna vill kan de anlita ett rättsbiträde. De kan även ansöka om rättshjälp hos en rättshjälpsbyrå.

Vid medling i domstol fungerar en domare som medlare. Medlingsuppdraget ingår i domarens tjänst. Om det är fråga om ett ärende som kräver sakkunskap på något visst område kan medlaren med parternas samtycke anlita ett biträde, vars arvode betalas av parterna.

En avgift tas ut för medlingen precis som för andra ärenden som handläggs i domstol.

Finns det möjlighet att få verkställighet av en överenskommelse som grundar sig på medling?

Enligt [direktiv 2008/52/EG](#) ska parterna i en skriftlig medlingsöverenskommelse kunna få innehållet i överenskommelsen verkställbart. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om vilka domstolar eller andra myndigheter som är behöriga att ta emot en sådan begäran.

Finland har ännu inte lämnat dessa uppgifter.

Länkar

[broschyr om medling i domstol, webbplats om medling \(Institutet för hälsa och välfärd\)](#)

Senaste uppdatering: 09/02/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.